

geant, penitusq; ad considerationem, quo loco cōstituēda sint singula omnium opus sit euolutione commentariorum: quoniā in omnibus aliter de eisdem dicitur. Et si non inquirimus, quę secundum quālibet speciem, de eodem exposita sunt loco, illa nos latebūt, aberrabimusq; in multis, quibus uero obseruatio cōtingere deberet. Proinde in ciuitatū dispositione, littorales aliquis facilius describere posset, si penitus ordinem quendā in ipsis obseruaret: mediterraneas uero non ita, quum nulla adhuc habitudo, siue inter ipsas inuicem, siue ad littorales illas sit signata, præterquam in paucis, in quibus euenit, ut nonnunquam longitudinis meta, aliquando uero latitudinis locus sit definitus.

In caput decimum octauum annot.

Noluit Ptolemæus omnes Marini erratus hic corrigere, qui penē infiniti sunt, ne uideretur magis adidisse opusculorum eius inuectiuā quā correctionem, cum in particularibus enarrationibus commode occurrerint castigandi. Reprehenditur deinde Marinus de inepta locorum descriptione, tam spherica quā plana, præsertim quod descriptionis in plano nullam idoneā tradiderit præceptionē. Ea namq; quā tradidit tam obscura est, ut iuxta eam difficile sit uerā orbis in plano institueret descriptionem, quę orbis representet secundum longum & latum simulachrū. Deinde laboriosum est & errorifacile obnoxium, sine præceptione ex antiquis exemplaribus etiā recte descriptis, nouas transferre descriptiones, & ab archetypo nō aberrare. Accusatur postremo Marinus ab authore, quod lōgitudines locorū perperā tradiderit. Nam alibi longitudines per horaria interualla & meridianos, & in alio tractatu latitudines per climata & parallelos descripsit, ut difficile sit ex his diuersis radicibus disponere orbis loca in superficie spherica aut plana, nisi prius hanc diuersitatē ad unam redegeris denominationem.

De cōmoditate enarrationis nostrę ad designationem orbis. Cap. XIX.

Vapropter duplicē nos laborem suscipimus. Primum ut uiri opinionem per totā obseruemus cōpositionem, præterquam

in ijs, quibus rectificatio quędam contigit. Deinde ut ea quę ab ipso manifesta non sunt facta, per historias moderniores, uel ordinē tabularū magis accuratarū quā commodissime aperiremus, quo descriptio debitum suum assequi posset decorem. Quinetiam facilioris modi gessimus curam. Nam super omnes prouincias singulatim proprias circumscriptiones, qualesq; tam secundum longitudinem quā latitudinē positiones habeant diligēter ordinauimus, ac in super potissimarū gentium, quę in illis degūt, adiuicem habitudines, necnon insigniorū urbium, ac fluminū, sinuūq; & montiū, ac aliorum, quę in orbis tabulā incidere possunt, exactas distācias: hoc est, quot distāt partibus, qualium est circulus maximus trecentarum sexaginta: secundum longitudinem quidem, meridianus per locum descriptus, ab eo qui occidentalem finem terminat super æquinoctiali: secundum latitudinem uero per eundem locum scriptus parallelus ab æquinoctiali super meridiano. Sic enim confestim uniuscuiusque loci positionem cognoscere poterimus, necnon per diligentiam locorum particularium, prouinciarum etiam inter se habitudinem, ac ad totum denique orbem.

In caput decimum non. mannot.

Afferit hic author, se emendasse geographiam Marini, subiisseq; duplicem laborem. Vnus fuit, quo discreuit ea quę non satis emendata uidebantur, ab illis quę recte castigationis censuram fuerant affecuta. Alter, quo decenti emendatione uerificatis locorum positionibus, adscripsit numeros longitudinis ac latitudinis, ut scilicet loca ipsa in tabulis & terrarum descriptione certius disponerentur, aptioraq; fierent ad inscribendum. Narrat præterea Ptolemæus quod prouincijs singulis suos terminos, quibus ad quatuor mundi plagas clauduntur assignauit. Postremo dicit, quod in sequentibus suę geographię libris, qui Marini uoluminum emendatio existunt, celebriorum ciuitatum, fluminum, sinuum & montium positiones, tam in longitudine quā in latitudine exactiores tradiderit quā Marinus ipse.

De mensura